

документації розробляють концепцію реконструкції існуючої забудови із врахуванням місця розташування, пропозицій жителів, місцевих органів влади і інших факторів.

Список використаних джерел:

1. Іщенко Анастасія. Ринок нерухомості-2018: як змінювалися ціни на квартири і правила для забудовників. URL: <https://life.pravda.com.ua/culture/2018/12/28/226648/>
2. Закон України № 525-V від 22 грудня 2006 року «Про комплексну реконструкцію кварталів (мікрорайонів) застарілого житлового фонду». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/525-16>
3. Мельничук Григорий Реновация хрущевок: мировой опыт и сплошные парадоксы Украины / 19.07.2018. URL: <http://budport.com.ua/news/10190-renovaciya-hrushevok-mirovooy-opyt-i-sploshnye-paradoksy-ukrainy>
4. Как в Германии передельвают панельные хрущевки» / 25.04.2017. URL: <http://interesno.cc/article/10259/kak-v-germanii-peredelyvajut-panelnye-hrushhevki>
5. Что делают с пятиэтажками в Европе: реконструкция вместо реновации» / 05.05.2017. URL: <https://rcmm.ru/arhitektura-i-proektirovanie/35813-cto-delayut-s-pyatietazhkami-v-evrope-rekonstrukciya-vmesto-renovacii.html>
6. Ладуба М. У нас-унылые хибары, в Германии-дворцы! Так выглядят сейчас хрущевки времен СССР в ФРГ. URL: <https://takprosto.cc/renovaciya-hrushchevok/>

Михалевич В.В.

кандидат культурології, доцент;

Батнідзе Л.Л.

студентка,

Київський університет імені Бориса Грінченка

ЗОЛОТИЙ ПЕРЕТИН ЯК ВІДОБРАЖЕННЯ ПРИРОДИ В КУЛЬТУРІ

Багато художників, математиків, кіно творців, архітекторів застосовують в своїй сфері закони золотого перетину. Це «ключ», що відкриває двері багатьом митцям та вченим. Тому можна сказати впевнено, що золотий перетин це всеосяжний ключ. Він стосується не однієї професії, а ще й природи.

Явище золотого перетину в тому, що прямокутник від якого відрізають куб, знову стає прямокутником, і такий маневр можна проводити безкінечну кількість разів. Тільки з кожним разом прямокутник ставатиме меншим, але сама суть залишається тією ж. Таке саме явище можна спостерігати і в природі, наприклад: павутина, ураган, навіть молекула ДНК, соняшник, яйце та ящірка тощо.

Крім того, золотий перетин зустрічається і в неформальному виді, зразком може бути пентаграма піфагорійців – один із архаїчних символів, який є показником здоров'я та буття, – то якщо придивитися, ми бачимо що в правильному п'ятикутнику діагоналі діляться в золотий перетин двічі, лише п'ять разів.

Зустрічається безліч історій про генезис золотого перетину, але найголовніша з якої формувалася теорія – в результаті природи чисел. Існує думка, що першим хто втілював в життя ділення відрізка був – Піфагор. На погляд Ван дер Вардена, грецький геометр перейняв досвід у єгиптян і вавилонян.

Також є гадка про золотий перетин і у Геродота де він відображає піраміди єгиптян. Однак Маріо Лівіо у своїй роботі «Золотий перетин – формула світоутворення» спростовує, що записи давньогрецького історика, що піраміди Хеопса мурувалися зважаючи на золотий перетин, був не правильно розтлумачений.

Аналіз співвідношення античної архітектури, особливо Парфенона, роз'яснює в своїй роботі «Принцип пропорції» Йосиф Шевельов. Ця будівля являється широковідомою згадкою архітектури, яка збудована за правилом золотого перетину. У своїй роботі науковець деталізовано розглядає пропорційність Парфенону; відношення до гармонії давніх греків на прикладі Платона.

В епоху Середньовіччя в арабському переспіві «Початків» Евкліда тлумач Дж. Кампано з Наварри (III ст.) роз'яснює, що лише посвяченим особам, були знайомі секрети золотого перерізу. Геометричний розбір давноминулої пам'ятки архітектури, мечеті Укба в Тунісі (VII ст.), вказав, що в частинах будівництва застосований золотий перетин. Однак вчені твердять, що пропорції золотого розрізу мечеті не є елементом оригінальної побудови та добудовувалась згодом.

В 1202 році у роботі Леонардо Пізанського «Liber abaci» обкреслює за допомогою чисел принцип канон золотого перетину, яка з часом одержує назву «послідовність Фібоначчі». В якій два члени черговості – одиниці, а кожна подальша – сума значень двох перших чисел.

Народжена Леонардо да Вінчі «Вітрувіанська людина» надихає архітектора ХХ століття Шарлем-Едуаром Жаннере винайти систему пропорції Модулар (1948). За думкою творця, є «набір злагоджених пропорцій, класичним масштабом людини, які універсально вжиті в архітектурі та механіці». У Мудлорі усяке ділення пов'язане з попереднім «золотим перетином», в якому мається послідовність Фібоначчі. Завдяки цьому архітектор посилався на роботи Марка Вітрувія та Леона Батісти Альберті.

Шарль-Едуар Жаннере-Грі вживав систему Мудлор у складанні проєктів багатьох будівель. Зразком є каплиця Роншам, будинки в місті Чандігарх, unit d'Habitation – променисте місто або «The Radiant City».

Теперішні зодчі також часто практикують принцип золотого перетину. Це можна спостерігати у швейцарського архітектора Маріо Ботта, що складає проєкти будівель у формі геометричних фігур, в яких простежується пропорція золотого розрізу.

Зрозуміло, канон золотого перетину не пройшов повз дизайнерських робіт. Приміром, графічний дизайнер Ян Чихольд практикував у свої роботах золотий перетин – сфера тексту оформлена ним в підручнику в точці золотого перетину.

Ми бачимо золоту пропорцію у видатних брендах. Приміром, логотип Apple має набір кіл з чисел Фібоначчі. Вони з'єднані та розрізані таким чином, що створюють візуально досконалий логотип, який має вид яблука.

Таким чином, ми з певністю можемо сказати що протягом тривалого часу багато митців та науковців використовували метод золотого перетину. Недарма Леонардо да Вінчі сказав, що матінка природа – мудрий та благородний викладач. Тож з цього зробимо висновок, що людина вбирає знання навколишнього світу і відтворює у своїх роботах золотий перетин.

Список використаних джерел:

1. Братусь І.В., Михалевич В.В. Історичні аспекти використання інтернет-технологій в арттерапії (Padlet) / І.В. Братусь, В.В. Михалевич // Гілея: науковий вісник. Збірник наукових праць / Гол. ред. В.М. Вашкевич. – К. : «Видавництво «Гілея», 2018. – Вип. 134 (№ 7). – С. 170-171.

2. Михалевич В.В., Братусь І.В. Історичні передумови та перспективи розвитку геймдизайну в Україні / В.В. Михалевич, І.В. Братусь // Гілея: науковий вісник. Збірник наукових праць / Гол. ред. В.М. Вашкевич. – К. : «Видавництво «Гілея», 2018. – Вип. 129 (№ 2). – С. 84-85.